

Seminarier, om man da ikke samtidig bør sige, at det ene af disse bør vi forbeholde Kvinderne, dersom vi ikke ville paa anden Maade tilfredsstille deres Krav paa yderligere Statshjælp til deres Uddannelse. Jeg kan ikke nægte, at det vilde være noget andet, hvis vi kom til det Resultat, at tre kongelige Seminarier og et Kvindefeminarium f. Eks i Sællinge vilde blive Udbyttet. Nu foreligger der et Lovforslag i Landstinget fra den ærede Minister om Oprettelsen af et Bogeskoleseminarium. Hvad vilde være naturligere end at lade dette sammen med et Kvindefeminarium i Sællinge? Vi have der en Mand, som ikke har opfundet Rindtet med Hensyn til Bogeskolevæsenet, thi det er en gammel Sag, som har ligget for i over 30 Aar, men han er en Mand, der har været særdeles nidkær for Bogeskolevæsenet og har studeret den Sag fremfor nogen, og det vilde være billigt og i det hele meget mere fornuftigt, om man traf en saadan Ordning end den foreslaaede. Alt dette hænger naturligvis sammen med det Spørgsmaal, som her foreligger, og derfor siger jeg, at der er særdeles gode Grunde til at udsætte Sagen. Med Hensyn for øvrigt til Spørgsmaalet om Kvinders Deltagelse i Seminaruuddannelsen og Overveielser af dette Spørgsmaal, indtil vi fik Sagen for til næste Gang, vil jeg sige, at hvis Fler-tallet ikke var bundet til Ministeren i denne Sag, kunde der ogsaa være Anledning til at fremdrage Kvinders Afgang til Fællesskoler. Det blev bestemt afvist ved anden Behandling, men med den ærede Formands Tilladelse vil jeg læse et Stykke op af § 9 i den norske Lov om Seminarier af 1890: „Ethvert Seminariums Lærerpersoneal skal bestaa af Bestyreren og mindst to faste Lærere. Som Bestyrer ved Seminarier med udelukkende kvindelige Elever og som faste Lærere ved Seminarierne kan ogsaa Kvinder ansættes. Ved Seminarier med udelukkende kvindelige Elever eller Elever af begge Køn skal der være mindst en fast ansat Lærerinde“. Se det er noget andet, end vi kende, og den Tanke, som det ærede Medlem fra Horsens (Wajer) havde, og som vi behandlede ved anden Behandling, er altsaa lovfæstet i Norge, haade med fælles Afgang for begge Køn til begge Slags Seminarier og Oprettelsen af kvindelige Seminarier og Lærerinde i hvert af disse. Det er fastslaaet der, og det er et simpelt Tidens Krav, som jeg mener at vi bør søge at komme til Forstaelse af, inden vi give den ærede Minister det, han har Interesse for. Men det maa jeg fastholde, at det er i højeste Grad urimeligt at forhøje 4 kongelig ansatte Lærere til 16 og give hen

i det blaa, havde jeg nær sagt, saa enorme Lønningstillæg paa en Gang, som de slet ikke have været taldebe til at saa Del i, og som de slet ikke ved deres Gerning have bevist, at de due til. Hvorfor ville vi ansætte Lønningen til Lærerne saaledes? Fordi vi ville højne disse Planteskoler for Ungdommens Lærere og føre dem op til et højere Standpunkt end det, de nu staa paa. Det er ikke af personlig Veneration for de enkelte Lærere, men det betyder, at vi ville have noget andet og mere omfattende ud af det end det, vi nu have. Jeg maa derfor fastholde af disse og flere Grunde, at det vil være det absolut rigtigste at lade denne Sag, hvad Lønningerne angaar, henstaa til Afgørelse sammen med Loven om Rektorer og Lærere ved de lærde Skoler. Jeg ønsker ikke, naar de staa lige i Uddannelse, og der stilles lige Krav til dem, at de skulle lide i mindste Maade den ene for den anden. Jeg ønsker et Statseminarium for noget lige saa betydeligt for Samfundet, som Virksomheden i de lærde Skoler, ja endog for mere betydeligt, naar man ser hen til de særlige Krav, men vi forstærke den egentlige Betydning af Lærernes Lønningsforhøjelse ved at foregribe Sagen. Men ville De forfaste Dagsordenen og føre Sagen igennem nu, beder jeg Dem betænke, om det ikke fra Mindretallets Side er et i høj Grad imødelommende Forslag, som her foreligger om at forhøje de kongelig ansatte Læreres Antal fra 4 til 12 og give Seminarierne i Virkeligheden Lærerkrafter nok, men i alt Fald, hvis der skulde behøves 4 ved hvert Seminarium at lade de 4 staa som midlertidige Hjælpere, indtil Sagen i øvrigt kunde komme til Drøftelse paa Finansloven. (Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet [Scavenius]: Men det er det, vi paa ingen Maade kunne gaa ind paa). Saa bliver det jo ved det gamle, saa kommer Loven ikke ud, hvad ondt er der i det? Jeg ser ikke, at det i mindste Maade gør Skade. Den ærede Minister klager over, at han ikke kan sikre sine Venner ved Seminarierne Pension, men vi pleje jo ikke at nægte Understøttelse til afskedigede Seminarielærere, det er den ærede Minister, der nægter det. Hvis ærede Medlemmer ville se efter, hvorledes Ministeren understøtter de afskedigede Lærere, ville De finde dette bekræftet. Det vil være en Forøgelse for de andre Lærere, som det lykkes at saa Kolleger bort. Hvad enten det er Medbestyrere af konservative Klubber eller ej, ville vi give dem Dufører ved denne Lov fra 700—1,200 Kr. pr. Mand paa een Gang. Det er jo i Maneten, det indrømmer jeg, men det er ikke et videre klart Princip.